

עמוד האש // מילים: אהוד מנור // לחן: שם טוב לוי

♩ = 112

Cm Fm⁶ D⁷ G Cm B^b E^b G

מִגְּזֵר אֵשׁ - הָ מוֹד - ע מוֹ-קוּ-מְ עַל צַב - נ לֵה - לְ - תוֹ-אוּ אֶה-רוּ נִי - א
 -הֵן לֵם - הָ - שְׁ מִי גִי-עִי-בְ עִי-צִי-הֵן הֵן - דְּ - בְּ-בִים-רְ לֹת-

Cm Fm⁶ F^o G C Fm D G(sus4) G

קֵשׁ-בְ לֹ - א - א שִׁים-רְ-שְׁ חַ-מִי-מִצֵּ לֵה - מִעַ - לְ - עוֹ אֹר שֶׁל דָּל-
 לֵם-עוֹ לְ רוּ - אוֹ מוֹשׁ-נְ לֹא נֶה-מְ - מְ רִזְ - אָ לִי - אָ שֶׁד-חַ-בְּ קֵה-

A^b B^b E^b Cm D⁷ G Cm F^o

שָׁם - אִי בָר - מִךְ - הָ עִי-תוֹ - לְ עָם - הָ רִי - זוֹ - לֵךְ גִּיד-הָ - לְ

D^o G⁷ Cm / B^b A^o Fm⁶ D^(b9) 1. Cm/G G 2. Cm/G G

ע - דָּם - דָּם - לִי דָם - קַ - וְ - גֵב - נְ יָם - מְ פוֹן - צִי - מְ קָאן - לְ אוֹ-בוֹ

Cm Fm⁶ rit. Cm/G G Cm

קָם - חָר - שְׁ - הָ מוֹד-עֵ אֵשׁ - הָ מוֹד-

עמוד האש

מילים: אהוד מנור

לחן: שם טוב לוי

אֲנִי רוֹאֵה אוֹתוֹ בְּלִילָה
 נִצֵּב עַל מְקוֹמוֹ עִמּוֹד הָאֵשׁ.
 מְגִדֵּל שֶׁל אוֹר עוֹלָה לְמַעְלָה
 מְצַמֵּחַ שְׂרָשִׁים כְּאֵלוֹ בְּקֶשׁ
 לְהַגִּיד לְפִזּוּרֵי הָעָם,
 לְתוֹעִי הַמְדַבֵּר אֵי-שָׁם:
 בּוֹאוּ לְכֹאן מְצַפּוֹן, מִיָּם,
 נִגְבַּ וְקָדָם.

לִילוֹת רַבִּים סָבַב בְּדֶרֶךְ,
 הַפְצִיעַ בְּעֵינָי מִי שֶׁחָלַם.
 הַנְחָה בְּחֶשֶׁךְ אֶלֵי אֶרֶץ
 מְמַנָּה לֹא יְמוֹשׁ אוֹרוֹ לְעוֹלָם.
 לְהֵאִיר לְפִזּוּרֵי הָעָם,
 לְתוֹעִי הַמְדַבֵּר אֵי שָׁם
 דֶּרֶךְ עַד כְּאֵן מְצַפּוֹן, מִיָּם,
 נִגְבַּ וְקָדָם.

עמוד האש, עמוד השחר קם.

פירושי מילים

- ים - מערב
- נגב - דרום
- קדם - מזרח
- הפציע - בקע
- אלי ארץ - אל הארץ
- ימוש - יזוז

” יש דבר אחד המאחד ומלכד את כולנו -
 החרדה לקיומה של מדינת ישראל.”

העלום, בדומה לצדקה, מונחיל בבית.

”

יצחק בן צבי
 נשיא בין השנים
 1952 - 1963

בשנת 2010 הוציא יחד עם ההרכב את האלבום "בן אדמה". על אף שניתן להגדיר את סגנונות המוזיקה של האלבום כדומים לסגנונות שבקודמו, באלבום זה שם לוי דגש על פיוטים ושירת ימי הביניים. באלבום זה ישנם לחנים שלו למילים של ר' אברהם אבן עזרא ("אשכים לבית השר") ור' יהודה הלוי ("בן אדמה") וכיוצא בזה.

מתוך אתר ויקיפדיה:

[HTTP://:he.wikipedia.org/wiki/%D7%A9%D7%9D%D7%98%D7%95%D7%91%D7%9C%D7%95%D7%99](http://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A9%D7%9D%D7%98%D7%95%D7%91%D7%9C%D7%95%D7%99)

ראיון עם שם טוב לוי:

<http://www.mitkadem.co.il/files/artists/shemtovlevi/>

דברי שם טוב לוי, מתוך אתר מעריב, כתב: רועי בהריר - 14.4.2012:

<http://www.nrg.co.il/online/47/ART2/356/646.html>

על השיר

עמוד האש הוא שיר הנושא של סדרת הטלוויזיה "עמוד האש".

"עמוד האש" היא אחת ההפקות הדוקומנטריות הגדולות ביותר שנעשו על ידי הערוץ הראשון. הפקה שכללה 19 פרקים שליוו את תולדות הציונות החל משנת 1896 ועד ההכרזה על הקמת מדינת ישראל ב-1948. העבודה על הסדרה נמשכה חמש שנים, כללה 1700 קטעי וידאו מ-34 ארכיונים, מעל 200 ראיונות מצולמים ועלתה מעל מיליון דולר. הסדרה זכתה ל-70% רייטינג (בערוץ הטלוויזיה היחיד שהיה- ערוץ הראשון) והשאירה בעיקר שני חותמים עיקריים: הראשון היה קולו העמוק של יוסי בנאי שקריין את הסדרה, בזכות התעקשותו של יוצר הסדרה, יגאל לוסין. השני, הוא נעימת הפתיחה, שהולחנה על ידי שם טוב לוי, ונחשבת לאחת מפסגות ההלחנה הישראלית.

לאחר שמתי כספי דחה את הבקשה להלחין את הפתיחה, ביקש לוסין בפגישה ביתית עם לוי שילחין משהו על הפסנתר של בתו. באופן מפתיע, תוך זמן קצר הלחן היה גמור; משקף בתוכו משהו שבין "התקווה" לנעימת הסרט "אקסודוס". לוסין מספר שהלחן התאים לסדרה, ואת התווים הסופיים כתב לוי על קופסת סיגריות. מאוחר יותר נכתבו לנעימה גם מילים (אהוד מנור) וניתנו לביצוע ללהקת "הכל עובר חביבי".

מ"עמוד האש" עד "החיים יפים":

הסיפורים מאחורי שירי יום השואה

http://www.mouse.co.il/CM.articles_item,607,209,67538,.aspx

הצעה לפעילויות

פעילויות תוכן

לתלמידים

- מהו "עמוד האש"?

צמד המילים "עמוד האש" מופיע בתנ"ך במספר מקומות:

נחמיה, פרק ט', פסוקים י"ב ו- מ"ט

במדבר, פרק י"ד, פסוק י"ד

שמות, פרק י"ג, פסוקים כ"א-כ"ב

- קראו את הפסוקים ומצאו את הקשר שביניהם ובין השיר "עמוד האש".

נחמיה פרק ט':

פסוק י"ב: וּבַעֲמוּד עֵנָן, הַנְּזוּיִתִּים יוֹמָם; וּבַעֲמוּד אֵשׁ, לַיְלָה, לְהָאִיר לָהֶם, אֶת-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יִלְכוּ-בָּהּ.

פסוק י"ט: וְאֵתָהּ בְּרוּזְמִיָּה הַרְבִּיבִים, לֹא עֲזָבְתָם בְּמִדְבָּר; אֶת-עַמּוּד הָעֵנָן לֹא-סָר מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם, לְהַנְּזוּתָם בַּהַדְרָה, וְאֶת-עַמּוּד הָאֵשׁ בְּלַיְלָה לְהָאִיר לָהֶם, וְאֶת-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יִלְכוּ-בָּהּ.

פרק זה מכונה "יום הידיו" או "אסיפת הידיו הלאומי" ומתחלק לשני חלקים. החלק הראשון, פסוקים א'-ה' מתאר את טקס הידיו וכולל גם קריאה בתורה. חלקו השני של הפרק - פסוקים ו'-ל"ז, כולל את תפילת הידיו שהשמיעו הלוויים, אבל תוכנו של ידיו זה כללי למדי. הידיו מסתיים באווירה של תחושת אשמה ובתיאור של שפל מידי וכלכלי.

במדבר פרק י"ד:

פסוק י"ד: וְאָמְרוּ, אֶל-יְהוָה הָאֵל-יִשְׂרָאֵל הַזֶּה, שִׁמְעוּ כִּי-אֵתָהּ יְהוָה, בְּהָרֵב הָעָם הַזֶּה: אֲשֶׁר-עֵין בְּעֵין רָאָה אֶתָּה יְהוָה, וְעַנְּנָה עַמּוּד עֲלֵהֶם, וּבַעֲמוּד עֵנָן אֵתָּה הִלַּךְ לַפְּנֵיהֶם יוֹמָם, וּבַעֲמוּד אֵשׁ לַיְלָה.

פרק זה עוסק בסיפור המרגלים.

שמות פרק י"ג:

פסוק כ"א: וַיְהִי הַלַּיְלָה לַפְּנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עֵנָן, לְנַחֲתָם הַדֶּרֶךְ, וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ, לְהָאִיר לָהֶם--לְלַכֵּת, יוֹמָם וְלַיְלָה. כִּב-לֹא-יִמִּישׁ עַמּוּד הָעֵנָן, יוֹמָם, וְעַמּוּד הָאֵשׁ, לַיְלָה--לַפְּנֵי הָעָם.

פרק זה עוסק ביציאת מצרים.

למורה

גם בשירו של אהוד מנור עמוד האש מאיר לעם את דרכו, אך הוא אינו פסיבי. בתנ"ך ישנו גם עמוד ענן

יצחק בן צבי
נשיא בין השנים
1952 - 1963

הריני רואה בדאגה רבה את הדחיה המסחררת על דגות החיים
במדינתנו כאחת הסכנות הרציניות לעצמאותנו הכלכלית.

בגדים יג לי יונת מדי
ואני יכול לחלקם בין העניים.

המנחה אותם. כאן לעמוד האש תפקיד כפול. הוא גם מנחה "ביקש להגיד" - בואו לכאן, הנחה בחושך, וגם האיר.

לתלמידים

- למי קורא עמוד האש?
- מי הם פזורי העם ותועי המדבר?
- לאן צריכים להגיע פזורי העם ותועי המדבר?
- מאין הם מגיעים?

למורה

- בשיר של אהוד מנור עמוד האש מסמל את המנהיג או את המנהיגות.

לתלמידים

- על פי שירו של אהוד מנור, מהם תפקידיו של המנהיג?

למורה

- המנהיג קורא לעם להגיע מכל מקום בעולם. תפקידו לקבץ אותם, להמריץ אותם להגיע. הוא סובב בדרכים וקורא להם לבוא.

לתלמידים

- מה מסמל עמוד האש בשיר?

למורה

- עמוד האש מעודד ומעורר תקווה. הוא מסמל תקווה והתחדשות לעם היהודי.

פעילויות במוזיקה

האזינו לביצוע הבא:

"עמוד האש" בביצוע "הכל עובר חביבי":

<http://www.youtube.com/watch?v=EqMvjUmVzIE>

- השלימו את המשפטים הבאים:

השיר בנוי מ _____ בתים ו _____.

(שני, משפט סיום).

לחן הבית הראשון _____ ללחן הבית השני.

בסוף השיר מופיע _____.

(משפט מוזיקלי לסיים, זהה)

- האזינו לביצוע התזמורתי ושירו את השיר פסקול "עמוד האש":

http://www.youtube.com/watch?v=mOQfqg_BIwA

זלמן שזר
נשיא בין השנים
1963 - 1973

”

ואז זהה זו הן ידעה גם בעטות האפלה עלה לעמוד על נכס זה
על לימוד חובה לכל ילדיה.

“

ואף לאלה שבחרו והתעקשו להופיע כאיבינו.
לבנו לעלום עם כולם, לאוגר כולנו.